

BERLINI GYORS – A HÉT FŐ HÍREI HÉTFŐN

2025. január 20.

1. Robert Habecket és Olaf Scholzt is meghallgatta a Bundestag vizsgálóbizottsága

Az utolsó németországi atomerőműveket 2023. áprilisában kapcsolták le, a döntés azonban, hogy valóban helyénvaló volt-e, a mai napig vitatott. Ezért a Bundestag ezzel a kérdéssel foglalkozó vizsgálóbizottsága annak próbál utánajárni, hogy a német kormány annak idején valóban az eredményre nyitottan, vagy épp ellenkezőleg, nem pártatlanul vizsgálta meg az atomerőművek üzemidejének meghosszabítását. Ehhez múlt hét csütörtökön hallgatták meg a bizottság tagjai Olaf Scholz (SPD) kancellárt és Robert Habeck (Zöldek) szövetségi gazdasági minisztert, hogy átfogó képet kapjanak a német kormány döntéshozatali folyamatairól az utolsó német atomerőművek leállításával kapcsolatban.

Az Ukrajna ellen indított orosz háború kezdete után felerősödtek a követelések Németországban, hogy a három még üzemben lévő atomerőművet 2022 vége után is az energiahálózaton tartsák – vagy teljesen szüntessék meg az atomerőművek végleges leállításának tervét. Az eredeti koncepció szerint ugyanis 2022. december 31-ével mind a három erőművet lekapcsolták volna. A politikusok elmondása szerint azonban az Oroszországból származó gázszállítások megszűnése után kialakult feszült energetikai helyzetre tekintettel „nyíltan és tabuk nélkül” vizsgálták meg a három megmaradt erőmű tovább működtetésének lehetőségét. A kancellár a vizsgálóbizottság előtt múlt héten kifejtette továbbá, hogy az atomerőművek üzemeltetőivel, valamint a Christian Lindner (FDP) akkori szövetségi pénzügyminiszterrel és Robert Habeckkel 2022. októberében tartott megbeszélést követően arra a következtetésre jutott, hogy a „legésszerűbb megoldás” az lenne, ha az atomerőművek 2023. április közepéig úgynevezett meghosszabbított üzemben maradnának. Az atomerőművek új fűtőelemekkel való felszerelése, ahogyan azt például az FDP és a CDU akkoriban követelte, az „*atomerőművek hosszabb távú továbbüzemeltetése melletti*” végleges döntés lett volna. „*Céлом az volt, hogy minden körülmények között garantáljam az energiaellátás biztonságát*” – mondta Scholz a három hónapos üzemidő hosszabbítással kapcsolatban.

A bizottság Robert Habecket kilenc órán át keresztül hallgatta ki, azonban a miniszter azt a vádat, hogy minisztériuma elfogultan vizsgálta a lehetőségeket, visszautasította. A miniszter a meghallgatás során azt is kijelentette, hogy nem biztos abban, hogy Scholz kancellár 2022 őszén tájékoztatta őt az atomerőművek élettartamának meghosszabbításáról szóló döntéséről. Frank Schäffler FDP-politikus Habeck „*emlékezetkiesését*” valószínűtlennek nevezte és hozzátette, hogy a miniszternek még a csaknem kilencórás meghallgatás után sem sikerült bebizonyítania, hogy tárcája nyitottan vizsgálta az atomerőművek leállításának kérdését.

A sajtóban napvilágot látott belső dokumentumok miatt a bizottságban azt is vizsgálják továbbá, hogy Scholz valóban rá volt-e kényszerülve, hogy éljen utasítási jogkörével (Richtlinienkompetenz) az atomerőművek üzemidejének három hónappal történő meghosszabbításához, vagy az Christian Lindnert kihagyva egy Robert Habeckkel előre egyeztetett scenárió volt a Zöldek, a végleges döntés előtti pár napban tartott pártkongresszusára való tekintettel. Azon ugyanis Habecknek nehéz lett volna az atomellenes mozgalomból létrejövő párttal azt a döntést elfogadtatnia, hogy az erőművek a tervekkel ellentétben mégis több hónappal tovább működjenek. A bizottság előtt Scholz azzal védekezett ez ügyben, hogy a kormányon belüli megegyezésre tett kísérletek kudarcot vallottak, így a szakértőkkel történt egyeztetéseket követően élnie kellett utasítási jogkörével, amit utoljára 1957-ben Konrad Adenauer (CDU) akkori kancellár alkalmazott.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#), [ide](#) és [ide](#).

2. Csúcstalálkozó a balti-tengeri biztonságról

A Balti-tenger menti NATO tagállamok kormányfői Helsinkiben találkoztak, hogy egyeztessenek a térség stratégiai infrastruktúráinak fokozott védelmét erősítő biztonsági intézkedésekről. A megbeszélésen részt vett Olaf Scholz (SPD) kancellár is, akinek meglátása szerint az úgynevezett orosz árnyékflotta által jelentett növekvő fenyegetésre való tekintettel Németországnak is felelősséget kell vállalni a térség biztonságának fokozott garantálásában. *„Mindez természetesen azt is jelenti, hogy a Balti-tenger biztonságát német hadihajók jelenlétével is szavatoljuk”* – jelentette ki Scholz hozzátéve, hogy: *„Ezek a kritikus infrastruktúrák, amelyek lehetővé teszik az adat- és információcserét, az áramellátást, valamint a gázellátást, rendkívül fontosak országaink biztonsága szempontjából. [...] Éppen ezért kell mindent megtennünk azért, hogy ezeket a kritikus infrastruktúrákat biztonságban tartsuk.”*

Az elmúlt időszakban számos szabotázs gyanús cselekményre került sor a Baltin tengeren, amelyek komolyan veszélyeztették a tengerfenéken húzódó kábeleket és vezetékeket. Ezen potenciális támadásokat rendkívül nehéz megelőzni és időben kivédeni, ezért a térség NATO-tagállamai fokozott együttműködés keretében kívánják jobban megfigyelni és nyomon követni a gyanús hajók mozgását a térségben.

A legutóbbi balti-tengeri incidenseket követően a kérdés a NATO prioritási listájának az élére került – karácsonykor ugyanis az *Eagle S* nevű tanker a feltételezések szerint többek között horgonyával megrongált egy Finnország és Észtország közötti áramvezetékét. A nyomozók úgy vélik, hogy a hajó az ún. orosz árnyékflottához tartozik, a kábeleket pedig szándékosan rongálták meg. A NATO-nak a jövőben jobban fel kell készülnie az ilyen támadásokkal szemben – jelentette ki Mark Rutte főtitkár Helsinkiben. *„Mindent meg kell tennünk, hogy megvédjük magunkat, és biztosítsuk, hogy ilyesmi ne fordulhasson elő még egyszer”* – szögezte le Rutte. Ennek megfelelően a NATO, a térség államainak elsődleges bevonásával, hajókat, drónokat és járőröző repülőgépeket akar küldeni a balti-tengeri térségbe, emellett pedig lépéseket eszközöl a nemzeti információgyűjtések eredményeinek közös rendszerbe való integrálására.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

3. Sorozatos hivatali mulasztások miatt hajthatta végre támadását a magdeburgi merénylő

Egy hónappal a magdeburgi gázolósos terrortámadás után, amelyben hat ember életét veszítette, 300-an pedig megsebesültek, a Bundestag belügyi bizottsága arra keresi a választ, hogy hogyan tudta a hatóságok előtt már ismert, büntetett előéletű Taleb Al-Abdulmohsen tettét végrehajtani. Az elkövető egy szaúd-arábiai férfi, aki 2006-ban érkezett Németországba, hivatalos menekültstátuszt kapott, majd pszichiáterként dolgozott. A bűncselekmény óta folyik a vita arról, hogy a hatóságok megállíthatták volna-e – vagy meg kellett volna-e – állítaniuk a gyanúsítottat. A férfi ugyanis a bűncselekményt megelőzően többször is bejelentette az interneten, hogy tervez valamit, bosszút kíván állni Németországon és támadással fenyegetőzött.

Mielőtt a múlt hét folyamán a Bundestag belügyi bizottsága összeült, hogy a témával foglalkozzon, a Szövetségi Bűnügyi Hivatal (BKA) egy, a bizottság számára eljuttatott bizalmas dokumentumban részletezte az elkövető háttérét és a német hatóságok mulasztásait. Az anyag 105 esetet említ, amelyekben legalább hat tartomány hivatalai és különböző szövetségi hatóságok, például a BKA, a Szövetségi Hírszerző Szolgálat (BND) és a Szövetségi Alkotmányvédelmi Hivatal (BfV) érintettek. Ezek alapján Al-Abdulmohsen már 2013-ban – ez az első bejegyzés a BKA-dokumentumban – terrorfenyegetéseket (a bostoni maratonhoz hasonló támadás) tett egy rostocki orvos engedélye körüli vita kapcsán, amelyeket később – többek között bírúk és ügyészek ellen – megismételt. A férfi továbbá 2014. januárjában állítólag *„agresszív és fenyegető megjegyzéseket tett a stralsundi közterületvédelmi hivatal egyik alkalmazottjának, hogy nemzetközi figyelmet keltő cselekményeket fog végrehajtani, és sokáig emlékezni fognak rá”*. 2015-ben pedig a Kancellári Hivatalban azzal is fenyegetőzött, hogy bírúkat fog lelőni. Ezt követően voltak büntetőeljárások, de ezeket megszüntették. Ezt követően 2017-ben a Magdeburgi Városi Takarékpénztár gyanús tevékenységről szóló jelentést nyújtott be az Alkotmányvédelmi Hivatalnak: al-Abdulmohsen 200.000 eurót akart átutalni Szaúd-Arábiából Németországba. Ezután 2020-tól kezdve került többször konfliktusba a hatóságokkal. Különösen szembetűnő volt a vitája egy kölni székhelyű menekült segélyszervezettel, amelyet azzal vádolt, hogy a szaúdi titkosszolgálat nevében kémkedett utána, ami miatt összesen 18 alkalommal jelentette fel a szervezetet. Különösen kirívó eset volt, amikor 2023. februárjában a férfi azt írta a Szövetségi Belügyminisztériumnak, hogy megkereste a Kancellári Hivatalt: *„A kérdésem így hangzott: »Meg kell-e ölni 20 embert Berlin utcáin Németországban, hogy igazságot szolgáltatassanak?«*. A mai napig nem kaptam meggyőző választ”. A minisztériumtól a nem egyértelmű, illetve zavaros megkeresés miatt nem érkezett válasz vagy reakció. Ezt követően még számos alkalommal hívta fel magára a figyelmet a férfi radikális kijelentéseivel és fenyegetéseivel a közösségi médiaplatformokon. Al-Abdulmohsent még nemzetközi szinten is jelentették a német hatóságoknak a viselkedése miatt – többek között a brit, a kuvaiti és a szaúd-arábiai hatóságok is.

A dokumentum számos kérdést vetett fel, amelyre a bizottság tagjai válaszokat reméltek többek között Bruno Kahltól, a Szövetségi Hírszerző Szolgálat vezetőjétől, Sinan Selentől, az Alkotmányvédelmi Hivatal alelnökétől, Holger Münchtől, a BKA elnökétől és nem utolsósorban Nancy Faeser (SPD) szövetségi belügyminisztertől. Az SPD-s politikus a bizottsági ülés után elmondta a merénylőre vonatkozó, a listából levezethető megállapításokat:

„Mindezek alapján képet kapunk az elkövetőről, egy mentálisan feltűnő elkövetőről, akit örült összeesküvés-elméletek jellemeztek”. A miniszter szerint súlyos iszlamofóbiát és a jobboldali szélsőségesek ideológiájához való közelséget mutatott, és hozzátette: „gyűlölete a német állam és az egyének ellen egyaránt irányult”. Ez a világos kép azonban csak akkor alakult ki, amikor az egyes hivatalok adatait összevonták – mondta Faeser és egyúttal hangsúlyozta, hogy a szövetségi és a tartományi biztonsági hatóságoknak jobb adatkezelésre van szükségük. „A rendőrségi adatokat központilag és biztonságosan kell összevonni. Ezen már dolgozunk. Most fel kell gyorsítanunk ezt a folyamatot” – jelentette ki Faeser, hozzátéve, hogy ez önmagában nem lesz elég a potenciális merénylők felismeréséhez. „Új, pontosabb kritériumokra és cselekvési koncepciókra is szükségünk van, hogy felmérjük az olyan emberek veszélyességét, akik nem illeszkednek semmilyen korábbi rácsba” – mondta a miniszter.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

4. Német-francia biztonságpolitikai kezdeményezés Ukrajna megsegítésére

Boris Pistorius (SPD) szövetségi védelmi miniszter Varsóban találkozott lengyel, francia, brit és olasz kollégáival annak érdekében, hogy közösen egyeztessenek az európai és ukrán fegyvergyártók közötti együttműködés további előmozdításáról. A találkozót követően Pistorius a sajtó képviselőinek kérdéseire válaszolva elmondta, hogy bár már eddig is voltak sikeres közös projektek – például a drónok gyártásának területén –, még bőven van lehetőség a hadiipari kooperáció elmélyítésére. Władysław Kosiniak-Kamysz lengyel védelmi miniszter osztotta Pistorius meglátásait és leszögezte, hogy a közös együttműködési formák sok potenciállal kecsegtetnek 2025-ben is – a lengyel védelmi miniszter szerint az idei évnek a fellendülés évének kell lennie az európai védelmi ipar számára. A miniszterek ötpárti formátumú találkozóit Donald Trump amerikai elnök újbóli megválasztása után hozták létre az európai védelmi felkészültség megerősítése érdekében. Varsóban arról is megállapodtak, hogy az „ötök” csoportján belül szorosabban együttműködnek a beszerzések terén. Például a jövőben egységesítenék a gyakran eltérő szabványokat, valamint a tesztelési és tanúsítási eljárásokat is.

A varsói találkozót követően Pistorius Kijevbe utazott tovább, ahol megbeszéléseket folytatott többek között Volodimir Zelenszkij ukrán elnökkel is. A találkozó során a német védelmi miniszter biztosította Ukrajnát arról, hogy Németország a február 23-i Bundestag-választásokat követően is támogatni fogja katonailag az Ukrán Fegyveres Erőket. Pistorius kijelentette, hogy Németország Ukrajnának nyújtott támogatása továbbra is megbízható, rendíthetetlen, elkötelezett és energikus marad, függetlenül attól, hogy a választások után milyen kormány kerül hatalomra Berlinben. A miniszter egyúttal bizakodását fejezte ki az Ukrajnának nyújtandó további, összesen hárommilliárd euró értékű támogatással kapcsolatban is. Ugyanakkor a német kormányon belüli, ezt a kérdést érintő tárgyalások még nem zárultak le. Hiszen olyan pénzről van szó, amely – elfogadott költségvetés hiányában – nem áll még rendelkezésre. Ukrajnai látogatása során Pistorius egyúttal átadta az első – Ukrajna számára korábban megígért – német gyártású RCH 155-típusú önjáró tarackokat. Németország összesen 54 ilyen tarackot ígért Kijev számára.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

5. Döntött a Szövetségi Választási Bizottság: 41 párt indulhat a választáson

A Szövetségi Választási Bizottság kétnapos nyilvános ülését követő döntés értelmében a 2025. február 23-i előrehozott szövetségi parlamenti választáson 41 párt vehet részt – elméletileg. A legtöbb párt számára azonban a részvételnek van egy további feltétele: ha még nem képviseltetik magukat a Bundestagban vagy egy tartományi parlamentben legalább 5 fővel, akkor támogató aláírásokat kell gyűjteniük konkrét jelölt-javaslatukhoz. A határozat alapján 10 pártnak nem kell aláírást gyűjtenie, ugyanis a szövetségi vagy tartományi parlamentben rendelkeznek legalább 5 képviselővel – ezek a pártok az SPD, az Unió-pártok, a Zöldek, az FDP, az AfD, a BSW, a Baloldal, illetve a Bündnis Deutschland és a Szabad Választók. Aláírásgyűjtés alól mentesül továbbá az SSW (Südschleswigsche Wählerverband), amelyre elismert nemzetiségi pártként az öt százalékos parlamenti küszöb sem vonatkozik; ellentétben a Die Sonstigen nevű párttal. Esetükben a Bizottság nem fogadta el a nemzetiségi pártként való elismerésre irányuló kérelmet, így nekik is aláírólistát kell felmutatniuk, hogy indulhassanak a választáson. Mindezt – a többi párttal egyetemben – a jelöltek listájával együtt ma este 18 óráig kell benyújtásuk. A tartományi, vagy kerületi lista esetén a kerületi választási bizottságok ezután január 24-én döntenek a pártok szavazólapokra kerüléséről.

Míg 2021-ben az eredetileg jóváhagyott 53 párt közül végül csak 47 tudott indulni a választáson, idén az indulni kívánó 56 csoportosulás közül 15-öt zárt ki a Szövetségi Választási Bizottság. Sokan ugyanis nem tettek eleget minden formai követelménynek – például nem volt aláírólistájuk, vagy csak e-mailben, nem pedig hivatalos írásban jelezték érdeklődésüket. Más egyesületek, mint például a Döner Párt választáson való indulását azért nem engedélyezte a Bizottság, mert nem rendelkeznek elegendő taggal.

A szükséges aláírások megszerzéséhez nem csak a jelölt képviselők népszerűsége, hanem a pártok programjában szereplő pontok és azok támogatottsága is nagy mértékben hozzájárul. Múlt hét csütörtökön jelent meg az Infratest Dimap közvélemény-kutatása, amelyből kiderül, hogy a megkérdezettek a be- és elvándorlást (37%) és a gazdaság jelenlegi helyzetét (34%) tartják a legfontosabb és legsürgetőbb megoldandó témáknak. Harmadik helyen a háború és béke kérdése szerepel 14%-kal, ezt az éghajlatváltozás (13%) és a társadalmi igazságtalanság (11%) kérdései követik a negyedik és az ötödik helyen. Konkrét politikai döntések tekintetében a megkérdezettek körében különösen nagy támogatottságot kapott a teljes munkaidőben foglalkoztatottak számára az adómentes túlórapótlék bevezetésére vonatkozó javaslat – több, mint háromnegyedük (78%) szerint ez az intézkedés jó irányba tett lépés lenne. Tízből valamivel több, mint hét német (71%) támogatja a Németországban beruházó vállalatok állami támogatását. A minimálbér jelenlegi 12,82 euróról 15 euróra történő emelésével pedig a válaszadók mintegy kétharmada ért egyet. Ami a külpolitikát illeti, az Oroszország elleni gazdasági szankciók feloldásának követelését többségük (kb. 61%) elutasítja és csak 28% támogatja.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

6. 2024-ben is recesszióban volt a német gazdaság

A német gazdaság 2024-ben már a második egymást követő évet is recesszióval zárta. A bruttó hazai össztermék (GDP) a múlt évben 0,2%-kal csökkent a Szövetségi Statisztikai Hivatal szerint, miután 2023-ban is már 0,3%-os visszaesés volt. Ehhez hasonló utoljára 2002/03-ban volt két egymást követő évben volt megfigyelhető. A Statisztikai Hivatal vezetője, Ruth Brand szerint a visszaesést elsősorban a magas energiaköltségek, a tartósan magas kamatlábak és a kulcsfontosságú exportpiacokon fokozódó verseny okozta. Az ezt kompenzálni kívánó faktorok a remélt fejlődések ennek ellenére elmaradtak. Ilyen volt a reálberek emelkedése miatt várt fogyasztás fellendülésének elmaradása, mert a korábbi évek vásárlóerő-csökkenését még nem sikerült hatástalanítani. Mindezt súlyosbították a politikai bizonytalanságok is – kezdve az ukrajnai háborútól a német kormány felbomlásáig. A február 23-i Bundestag-választások bizonytalan kimenetele is sok vállalatot most tétován hagy a beruházásaikkal kapcsolatban, mivel a jövőbeni gazdaságpolitika keretei jelenleg nem világosak. *„A német gazdaság gyengesége krónikussá vált”* – mondta Clemens Fuest, a müncheni Ifo Gazdaságkutató Intézet elnöke, aki 9000 német vállalatvezető körében végzett felmérést.

A helyzetet súlyosbítja az a tény is, hogy a német államháztartási hiány is nőtt. A Szövetségi Statisztikai Hivatal első becslése szerint a kormányra, a tartományokra, az önkormányzatokra és a társadalombiztosításra szánt kiadások mintegy 113 milliárd euróval haladták meg a bevételeket. *„Ez mintegy 5,5 milliárd euróval volt több, mint 2023-ban”* – közölte a hivatal, ami a GDP 2,6%-nak megfelelő hiányt jelent. A 2024-es év jelentős többletköltség növekedését a szociális- és egészségügyi juttatások idézték elő.

A gazdasági kilátások az idei évre nézve sem sokkal kecsegtetőbbek az előző két évhez képest. Habár minimális gazdasági növekedéssel számolnak a szakértők, egyes számítások alapján így sem fogja meghaladni a 0,4%-ot. Cyrus de la Rubia, a Hamburgi Kereskedelmi Bank vezető közgazdásza ezzel kapcsolatban úgy nyilatkozott, hogy *„az elmúlt 60 évre visszatekintve Németország ebben az évtizedben lassabban fog növekedni, mint eddig valaha.”*

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

7. Az MCC és a Magyar-Német Intézet hírei

Rendezvényajánló

Ernst Jünger az első világháború önkénteseként, fontos íróként és az úgynevezett „konzervatív forradalom” vezető gondolkodójaként nemcsak a weimari köztársaság politikai és kulturális életét alakította, hanem gondolatai mind a mai napig hatással vannak a németországi politikai diskurzusra. A Magyar-Német Intézet az Európai Együttműködésért pódiumbeszélgetést szervez **Dr. Helmut Kiesel professzorral 2025. február 10-én 17:00 órától az MCC Scrutonban** Ernst Jünger munkásságának politikai és társadalmi hatásáról, valamint eszméinek és műveinek történelmi kontextusáról.

További információért kattintson [honlapunkra](#), regisztrációért pedig [ide](#).

Cikk- és interjúajánló

Kutatási vezetőnk, Dobrowiecki Péter a Jog és Igazságosság lengyel párt helyzetéről és a tavaly őszi választások óta tartó turbulens időszakról nyilatkozott a Kossuth Rádió Vasárnapi újság c. műsorában.

A teljes interjú meghallgatásához kattintson a [Médiaklikk](#) honlapjára.

Intézetünk igazgatója, Bauer Bence a Kossuth Rádió külpolitikai műsorának adott interjút, amelyben kitért az AfD pártkongresszusának fő témáira, valamint a párt támogatottságának alakulására is.

A teljes interjú meghallgatásáért kattintson a [Médiaklikk](#) honlapjára.

A közelgő németországi választások előtt kutatási vezetőnk, Dobrowiecki Péter a pártok politikai kampányát elemezte a Hit Rádió külügyi műsorában.

A teljes interjú meghallgatásáért kattintson a [Hit Rádió](#) YouTube csatornájára.

Intézetünk igazgatója, Bauer Bence a német gazdaságról nyilatkozott a hirado.hu-nak a német gazdaság helyzetével kapcsolatban.

A teljes cikk elolvasásáért kattintson a [hirado.hu](#) honlapjára.

Impresszum

Magyar Német Intézet az Európai Együttműködésért - Mathias Corvinus Collegium

Igazgató: Dr. Bauer Bence LL.M.

Felelős munkatársak: Fonay Tamás Álmos, Dobrowiecki Péter, Horváth Csenge

Székhely: 1113 Budapest, Tas vezér utca 3-7.

Web:

www.magyarnemetintezet.hu

E-mail: mni@mcc.hu